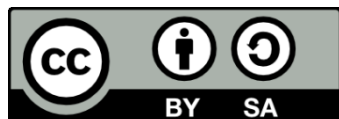

Αγροτικός Συνεργατισμός

Ενότητα 1: Εισαγωγή

Παναγιώτα Σεργάκη
Τμήμα Γεωπονίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

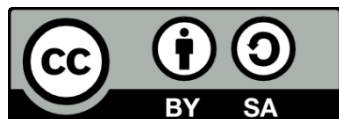

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εισαγωγή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας (1)

1. Εισαγωγή, βασικές έννοιες και ορισμοί.
2. Οι λειτουργίες του management.
3. Ορισμός του συνεταιρισμού.
4. Διαφορές ιδιωτικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών.
5. Αρχές λειτουργίας συνεταιρισμών.
6. Η πυραμίδα των συνεταιρισμών.

Περιεχόμενα ενότητας (2)

7. Αποτελεσματική οργάνωση του συνεταιρισμού.
8. Οι συνεταιριστικές αρχές.
9. Είδη και αριθμός των συνεταιρισμών στην Ελλάδα.
10. Αριθμός συνεταιριστικών οργανώσεων ανά τομέα στην Ελλάδα το 2008.
11. Μερίδιο αγοράς των συνεταιρισμών.

Περιεχόμενα ενότητας (3)

12. Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα.
13. Σημαντικότεροι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί στους τομείς της έρευνας.
14. Συνολικός κύκλος εργασιών των αγροτικών συνεταιρισμών το έτος 2000.

Σκοποί ενότητας

- Να εισαχθεί ο ορισμός του συνεταιρισμού και να γίνουν κατανοητές κάποιες βασικές έννοιες.
- Να περιγραφούν οι αρχές λειτουργίας των συνεταιρισμών.
- Να παρουσιαστούν κάποια βασικά στοιχεία σχετικά με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς στην Ελλάδα.

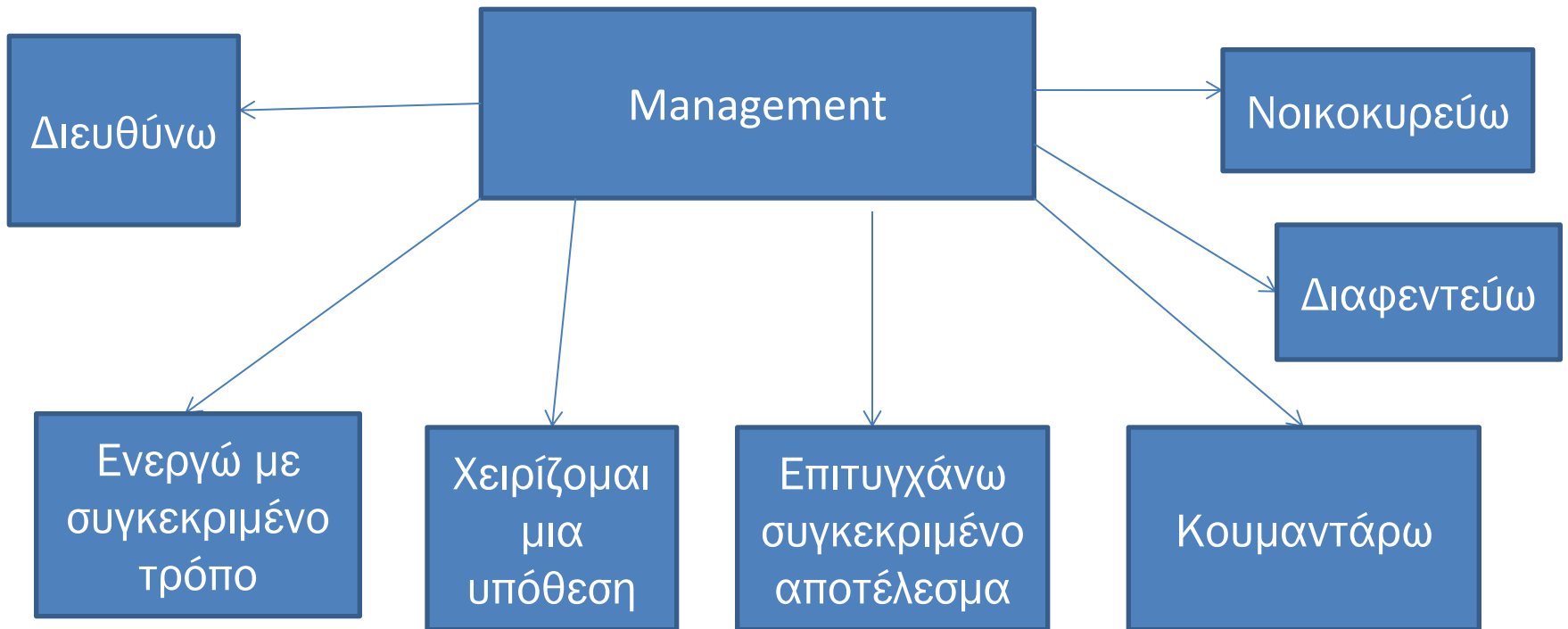

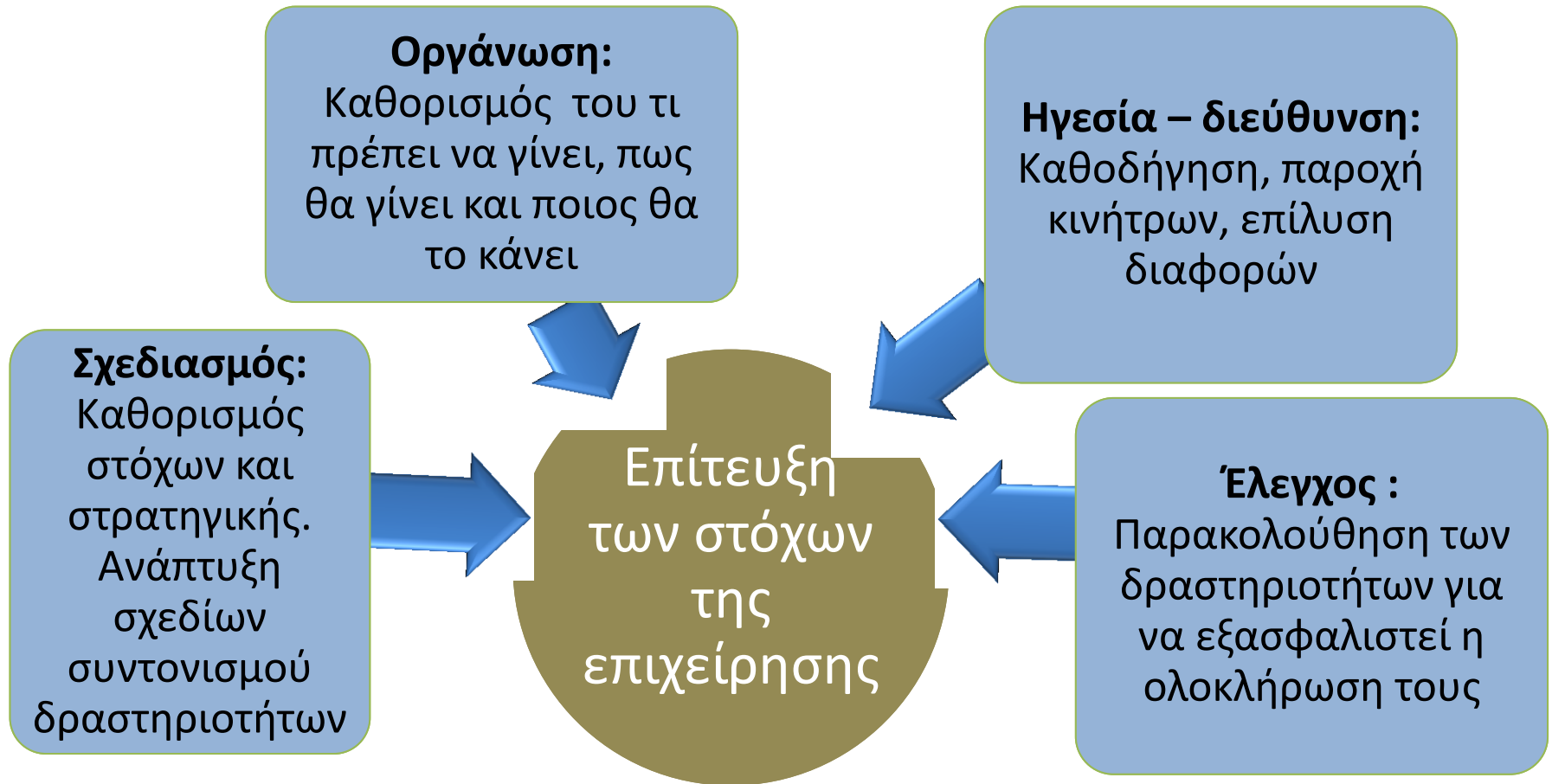
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εισαγωγικές έννοιες

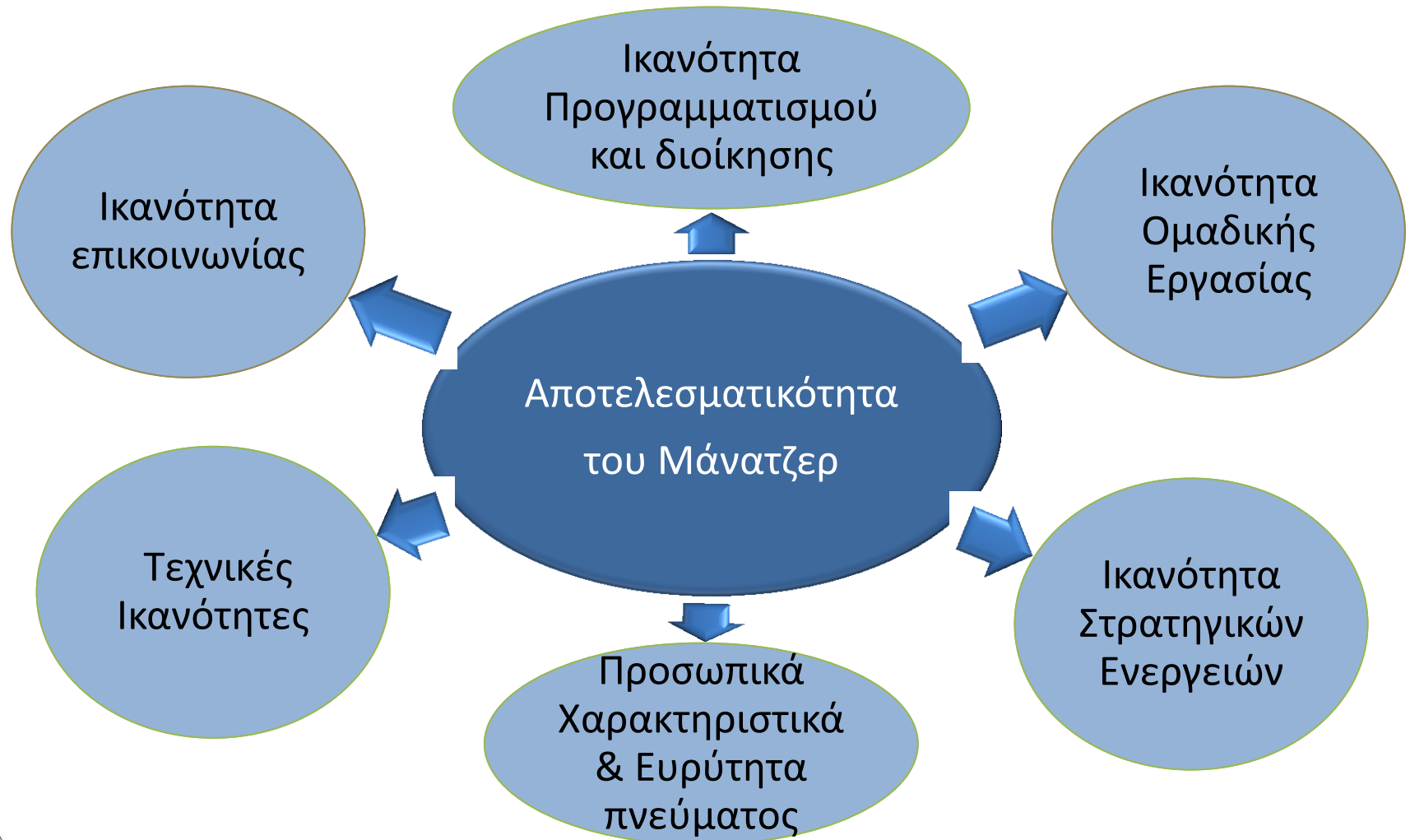
Εισαγωγή, βασικές έννοιες και ορισμοί

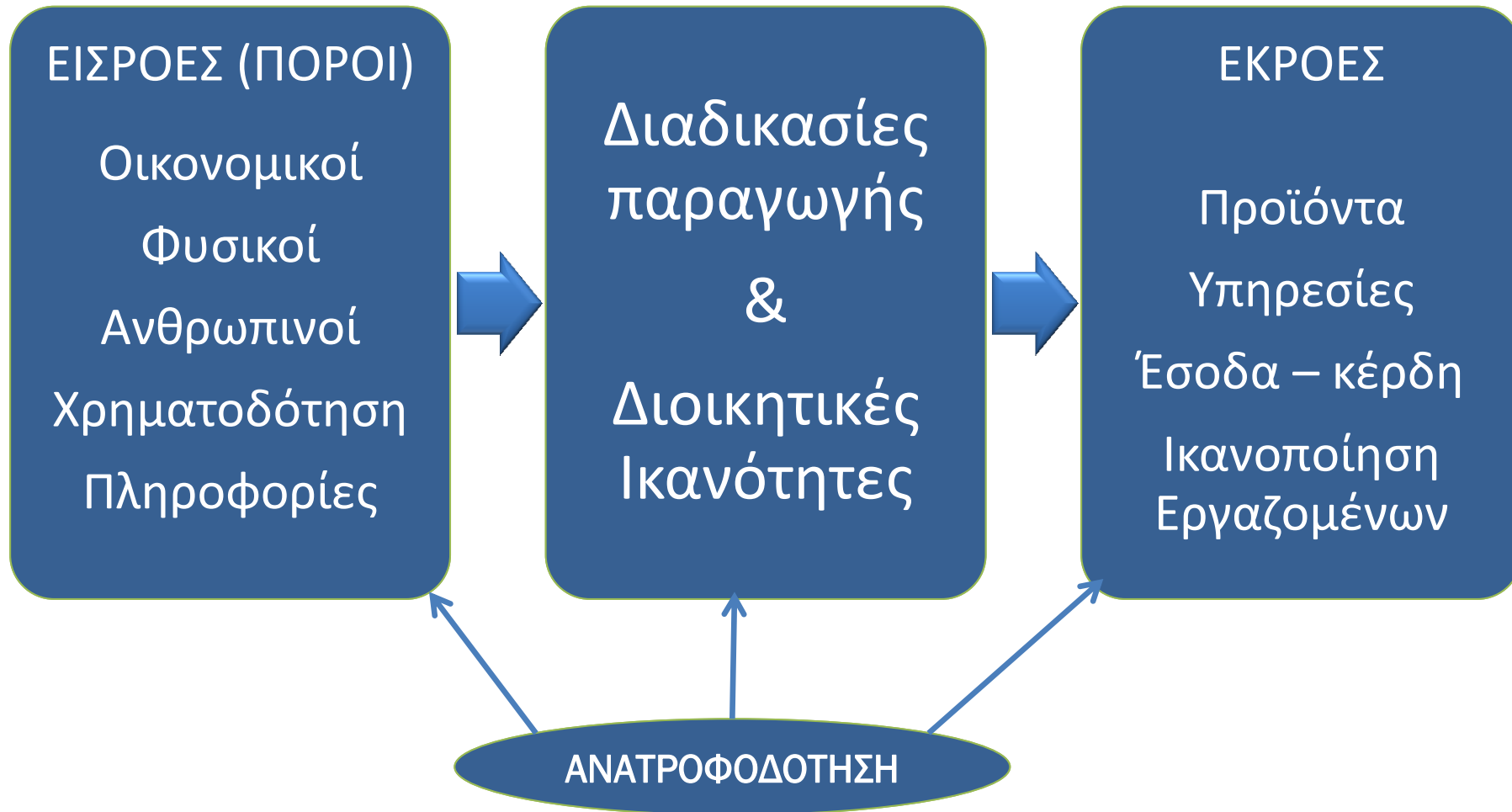
Οι λειτουργίες του management

Αποτελεσματικότητα του manager

Περιβάλλον της επιχείρησης

Ορισμός του συνεταιρισμού

- Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους δια μέσου μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης (Παγκόσμιο Συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης, Manchester, 1995).
- Συλλογική εργασία ή δράση για ένα κοινό στόχο ή όφελος.
- Οργανισμός που ανήκει στους χρήστες του, ελέγχεται από αυτούς, προωθεί τα συμφέροντα τους και διανέμει τα κέρδη τους με βάση τη χρήση του.

Διαφορές ιδιωτικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών

Ιδ.Επιχειρήσεις

Συνεταιρισμοί

Ιδιωτικές Επιχειρήσεις

Συνεταιρισμοί

← Καμία διαφορά →

max.
κέρδους

προμήθεια
min.
τιμή

← Διαφορετικό! →

Max. Ωφελειών
προς τα μέλη

Μέτοχοι/
επενδυτές

Χρήστες/
Προμηθευτές α' υλών

Μέσω τιμής του
παραγόμενου αγρ.
προϊόντος
(αγρότης=μέλος
καταν/τικού συνεταιρισμού)

Μέσω απόδοσης
της επένδυσης
(μέλος=ιδιοκτήτης)

Αρχές λειτουργίας συνεταιρισμών

- Αρχή μέλους-ιδιοκτήτη (user-owner).
- Αρχή του μέλους-επόπτη επιβλέποντα (user-control).
- Αρχή του μέλους-ωφελούμενου (user-benefit).

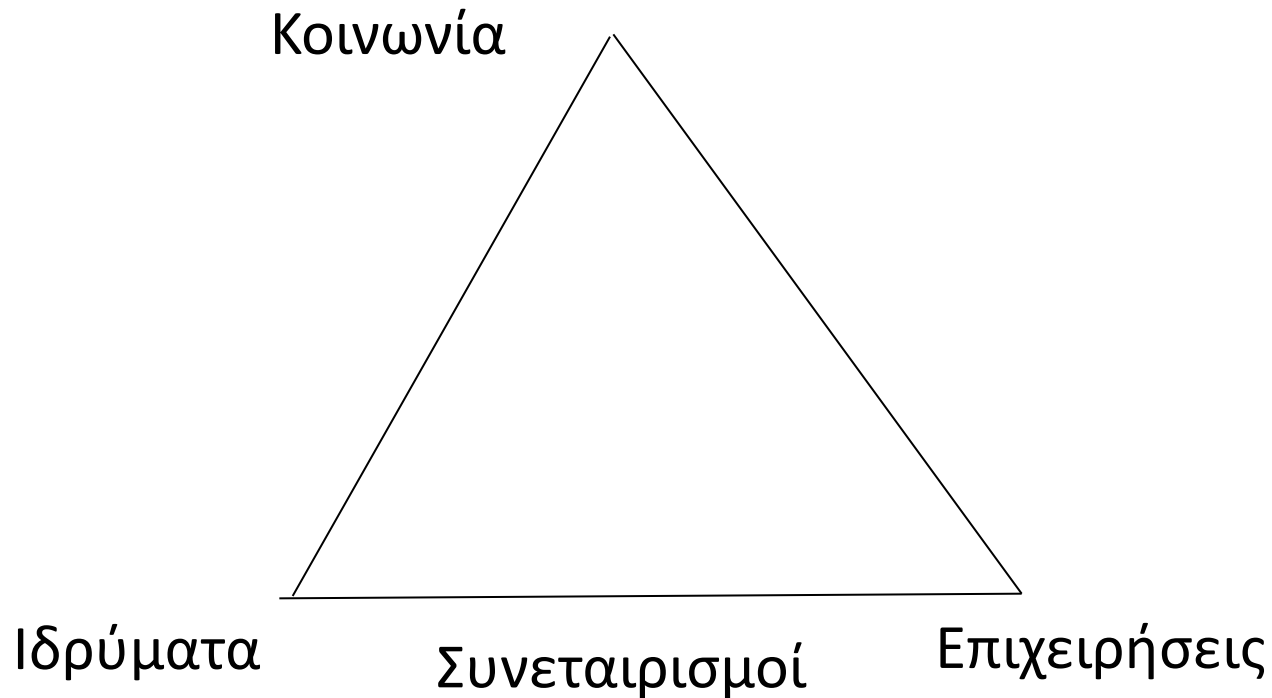
Ιδιοκτησιακό καθεστώς και σκοποί των επιχειρήσεων του αγροτικού τομέα

Επιχειρήσεις	Ιδιοκτήτες	Σκοπός
Συνεταιρισμοί παραγωγών	Παραγωγοί- Προμηθευτές	Max Τιμή
Επιχειρήσεις Εργατών	Εργατικό Δυναμικό	Max Ημερομίσθιο
Επιχειρήσεις Επενδυτών	Κεφάλαιο	Max Κέρδος
Συνεταιρισμοί Καταναλωτών	Καταναλωτές	Max Τιμή

Πηγή: Βασισμένο στον Hansmann (1996).

Θέση των συνεταιρισμών στην κοινωνία

Κοινωνία

Δημοκρατία

Συνεργατισμός

Εντατικοποίηση της σχέσης παραγωγού - καταναλωτή

Περίοδος	Παραγωγός	Μεταποιητής	Χονδρέμπορος	Λιανέμπορος	Καταναλωτής
- 1900	Κυρίαρχος	Μικρός	Μεγάλος σε λίγες εμπορικές συναλλαγές	Πολύ μικρός	
1900 - 1950	Μειώνεται	Κυρίαρχος	Μεγάλος σε λίγες εμπορικές συναλλαγές	Μικρός	
1960 - 1970	Μικρός	Κυρίαρχος	Κυρίαρχος	Μικρός	
1980 - 2000	Πολύ μικρός	Μειώνεται	Μειώνεται γρήγορα	Κυρίαρχος	
Μέλλον					Κυρίαρχος

Συγκριτικό πλεονέκτημα

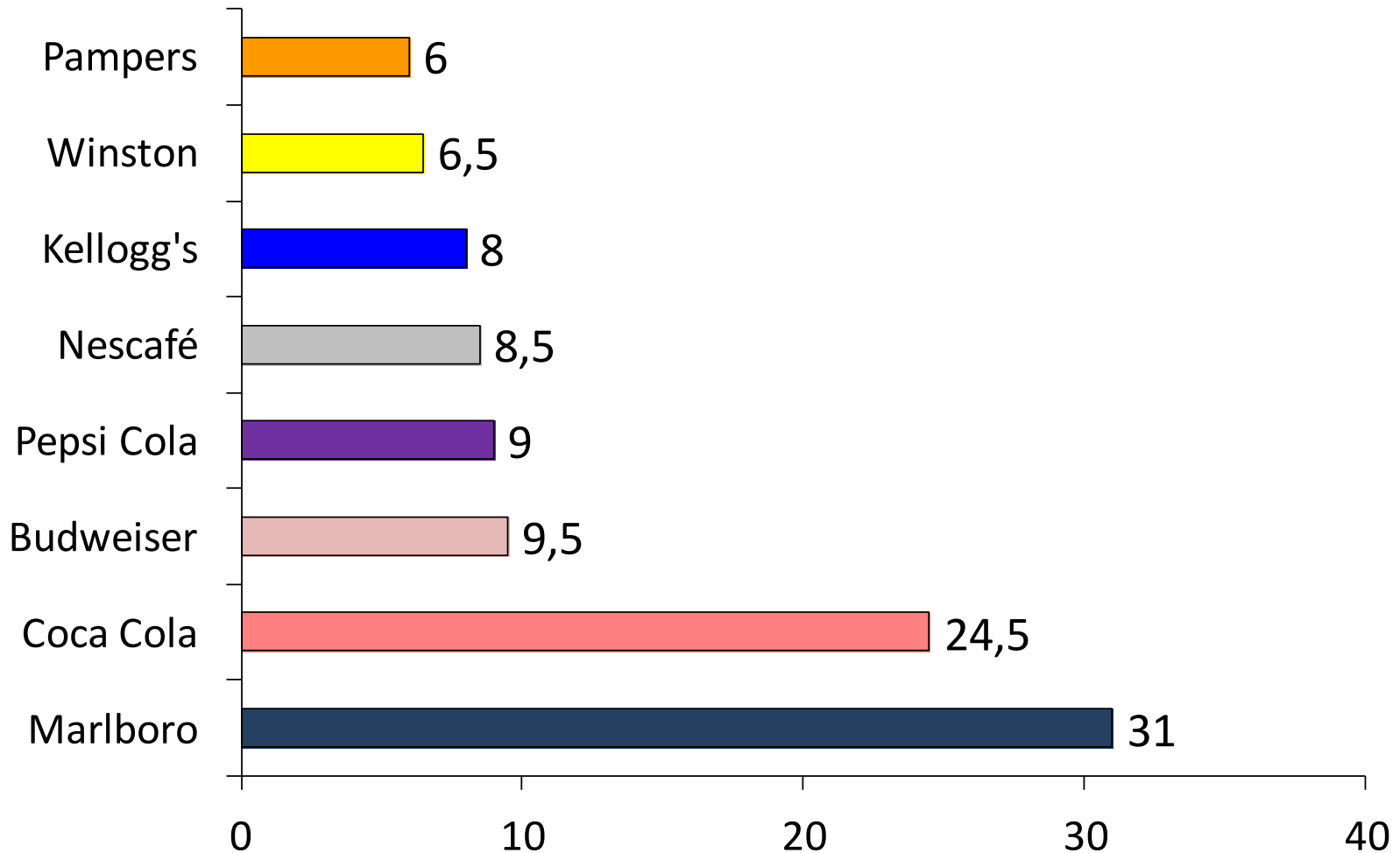
Παραγωγοί

Τράπεζες
(ανάληψη ρίσκου)

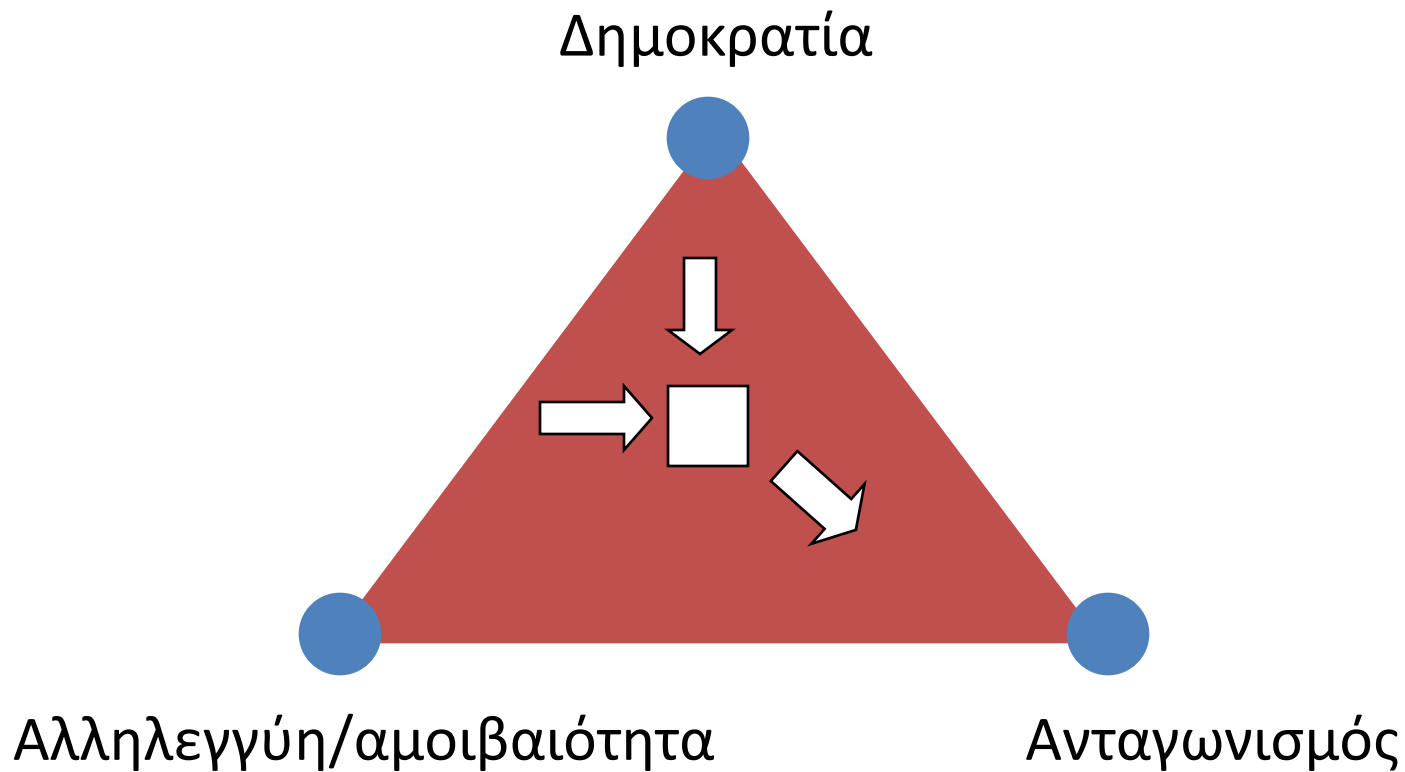
Επιχειρήσεις
Marlboro
Bill Gates

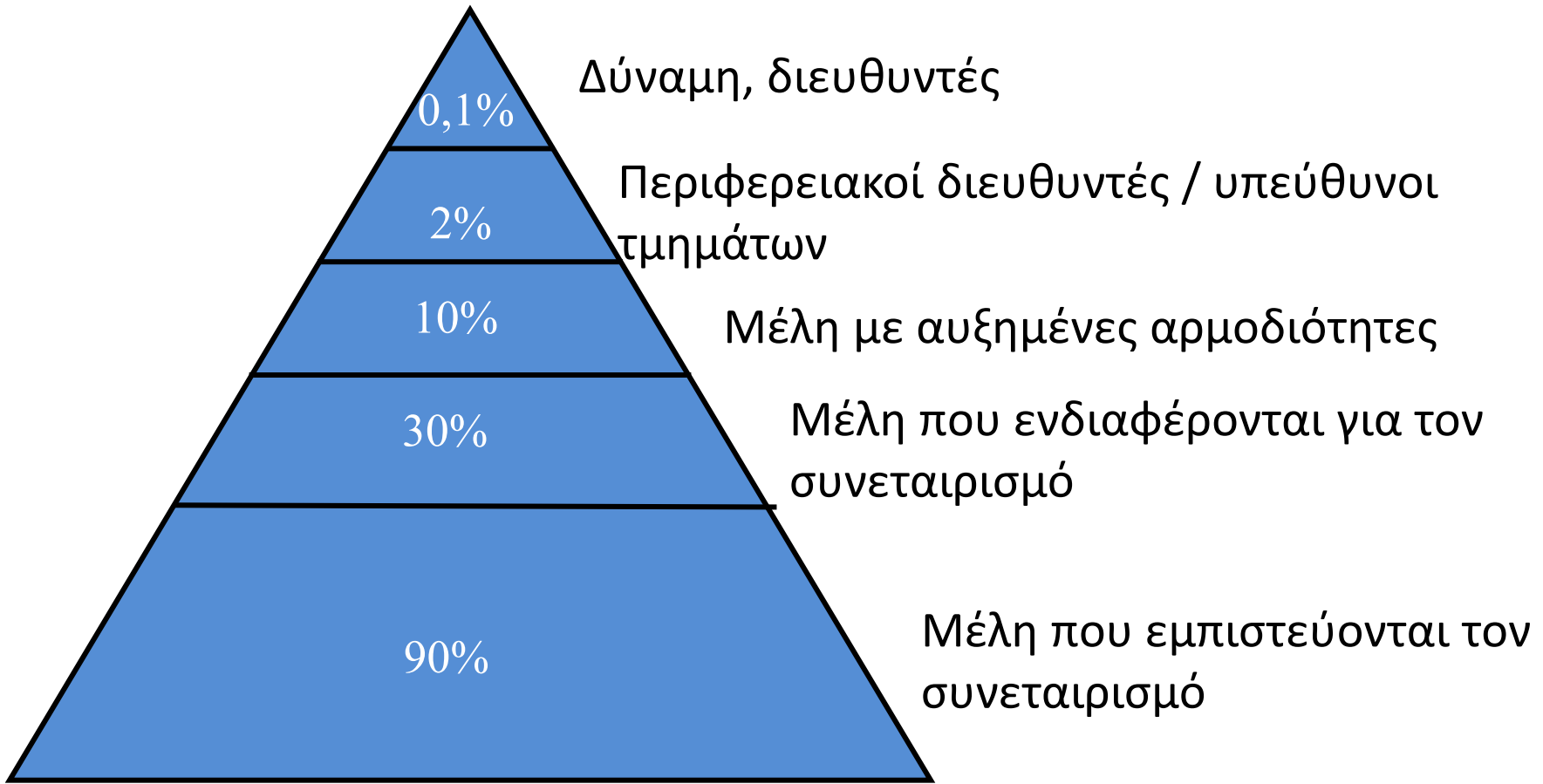
Αξία επωνυμιών σε δισεκατομμύρια δολάρια

Το συγκριτικό πλεονέκτημα των συνεταιρισμών

Η πυραμίδα των συνεταιρισμών

Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των συνεταιρισμών

- ✓ Οικονομικό και Πολιτικό σύστημα
- ✓ Διεθνής Οικονομία
- ✓ Κράτος, Κυβερνήσεις
- ✓ Νομοθεσία κοινωνική και οικονομική πολιτική
- ✓ Τεχνολογία
- ✓ Τεχνογνωσία (Know-how)
- ✓ Βιοτικό επίπεδο
- ✓ Δημογραφικά στοιχεία, Πολιτιστικές αξίες κλπ.
- ✓ Άλλοι Οργανισμοί
- ✓ Ευρύτερα Κινήματα
- ✓ Εμπορικές Ενώσεις

Ανάπτυξη Συνεταιρισμών

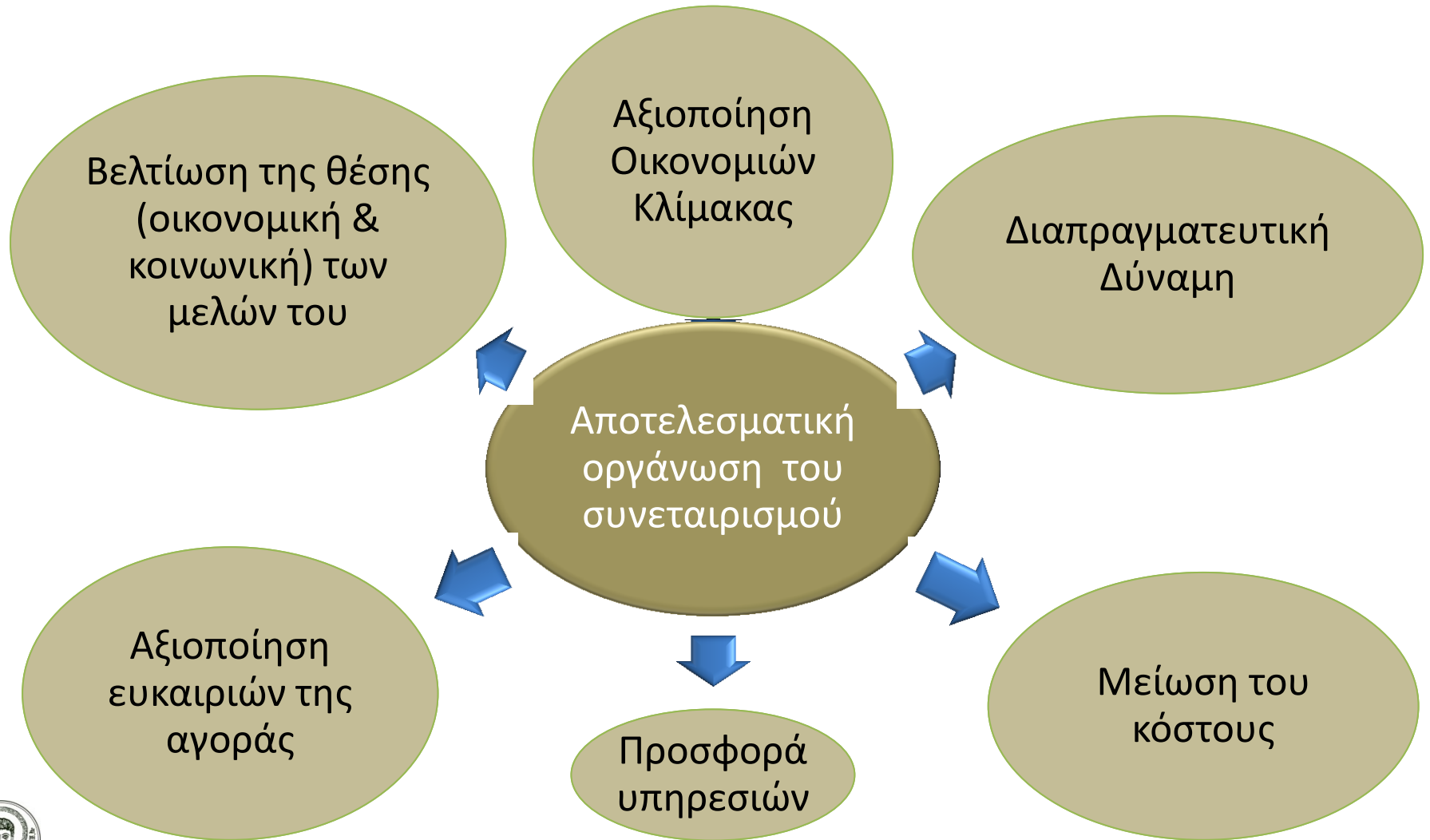

Συναλλασσόμενοι με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς

Συναλλασσόμενοι	Ενδιαφέρον
Αγρότες/μέλη	Καλές τιμές, αξία μερίσματος, μείωση κινδύνων, πρόσβαση σε αγορές, συνέχιση της γεωργίας
Πελάτες	Ασφάλεια τροφίμων, θρεπτική αξία, τιμές προϊόντων, αποτελεσματική προώθηση
Εργαζόμενοι	Οικονομικά οφέλη, αναγνώριση / υπερηφάνεια, περιβάλλον εργασίας
Προμηθευτές	Τιμή, σταθερότητα, συνέχεια
Κράτος	Φόροι, αποφυγή υπερπροσφοράς, επιβολή νομοθεσίας, ανταγωνισμός (πχ επιδοτήσεις)
Κοινωνία	Αειφορική ανάπτυξη, αποφυγή κατασπατάλησης πόρων, εκπαίδευση και υπηρεσίες, πολιτικά δικαιώματα, μείωση ρύπανσης, εξασφάλιση εργασίας
Ιδιοκτήτες γης	Καλό ενοίκιο γης, εκτίμηση της αξίας της γης

Αποτελεσματική οργάνωση του συνεταιρισμού

Οι συνεταιριστικές αρχές

Δημοκρατικός
έλεγχος των
μελών

Εκπαίδευση,
κατάρτιση και
πληροφόρηση

Εθελοντική
και ελεύθερη
συμμετοχή

Αυτονομία
και
ανεξαρτησία

Ενδιαφέρον
για την
κοινωνία

Οικονομική
συμμετοχή
των μελών

Συνεργασία
μεταξύ των
συνεταιρισμών

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα

Είδη και αριθμός των συνεταιρισμών στην Ελλάδα (1)

Είδη Συνεταιρισμών

Στατιστικά Στοιχεία

Αγροτικοί Συνεταιρισμοί

2000: 9.782 θέσεις εργασίας
746.812 μέλη
6.464 επιχειρήσεις

Συνεταιρισμοί Τραπεζών

2004: 762 θέσεις εργασίας
16 επιχειρήσεις

Συνεταιρισμοί Ασφαλίσεων

2003: 73 θέσεις εργασίας
1 επιχείρηση

Είδη και αριθμός των συνεταιρισμών στην Ελλάδα (2)

Είδη Συνεταιρισμών

Στατιστικά Στοιχεία

Στεγαστικοί Συνεταιρισμοί

1992: 143.382 μέλη

450 επιχειρήσεις

Φαρμακευτικοί Συνεταιρισμοί

2002: 800 θέσεις εργασίας

30 επιχειρήσεις

Συνεταιρισμοί Υδραυλικών

2001: 890 θέσεις εργασίας

31 επιχειρήσεις

Συνεταιρισμοί Ηλεκτολόγων

2002: 1.500 θέσεις εργασίας

69 επιχειρήσεις

Είδη και αριθμός των συνεταιρισμών στην Ελλάδα (3)

Είδη Συνεταιρισμών

Στατιστικά Στοιχεία

Γυναικείοι Συνεταιρισμοί

2005: 108 θέσεις εργασίας
1.792 μέλη
104 επιχειρήσεις

Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί

2000: 571 θέσεις εργασίας
68 επιχειρήσεις

ΣΥΝΟΛΟ

12.345 θέσεις εργασίας
974.304 μέλη
7.233 επιχειρήσεις

Πηγή: Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives: Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR

Αριθμός συνεταιριστικών οργανώσεων ανά τομέα στην Ελλάδα το 2008 (1)

ΤΟΜΕΙΣ	Συνεταιρισμοί	Τριτογενής	Επιχειρήσεις	Κοινοπραξίες	Σύνολο
Φρούτα και λαχανικά	59	2	4	5	70
Δημητριακά	49	0	1	0	50
Γαλακτοκομικά	31	0	2	1	34

Αριθμός συνεταιριστικών οργανώσεων ανά τομέα στην Ελλάδα το 2008 (2)

ΤΟΜΕΙΣ	Συνεταιρισμοί	Τριτογενής	Επιχειρήσεις	Κοινοπραξίες	Σύνολο
Κρασί	19	1	2	1	23
Ελαιόλαδο και επιτρ/ζια λάδια	51	1	0	0	52
Βοδινό κρέας	3	0	0	0	3

Αριθμός συνεταιριστικών οργανώσεων ανά τομέα στην Ελλάδα το 2008 (3)

ΤΟΜΕΙΣ	Συνεταιρισμοί	Τριτογενής	Επιχειρήσεις	Κοινοπραξίες	Σύνολο
Πρόβειο κρέας	0	0	0	0	0
Χοιρινό κρέας	0	0	0	0	0
Ζάχαρη	0	0	0	0	0
Άλλα	85	5	9	4	103

Μερίδιο αγοράς των συνεταιρισμών (1)

Τομέας	1996		2010		Σχόλια
	Αριθμός μελών	Μερίδιο αγοράς	Αριθμός μελών	Μερίδιο αγοράς	
Δημητριακά		49%			
Ζάχαρη				0%	
Χοιρινό κρέας		5%		0%	
Πρόβειο κρέας				0%	

Μερίδιο αγοράς των συνεταιρισμών (2)

Τομέας	1996		2010		Σχόλια
	Αριθμός μελών	Μερίδιο αγοράς	Αριθμός μελών	Μερίδιο αγοράς	
Φρούτα και λαχανικά					Στην αγορά των κονσερβοποιημένων φρούτων, το 2003, το μερίδιο των δύο κορυφαίων συνεταιρισμών (Venus καλλιεργητές και ΑΛΜΜΕ) ήταν 18,5 - 19%.
- Φρούτα		51%			
- Λαχανικά		12%			

Μερίδιο αγοράς των συνεταιρισμών (3)

Τομέας	1996		Σχόλια
	Αριθμός μελών	Μερίδιο αγοράς	
Ελαιόλαδο και επιτραπέζια λάδια		60% (1998)	<p>Υπάρχουν πολλοί συνεταιρισμοί που εμπλέκονται στον τομέα αυτό. Το 2004, η Ελαιουργική και ο Συνεταιρισμός της Λέσβου είχαν ένα μερίδιο της τάξης του 8% στην εθνική αγορά του επώνυμου ελαιολάδου. Το 2010, δύο εταιρείες ελέγχουν το 50% της αγοράς. Οι επόμενες 4 μεγαλύτερες εταιρείες είναι δευτερεύοντες συνεταιρισμοί που ελέγχουν το 13,5% της αγοράς.</p> <p>Στην εγχώρια αγορά της ελιάς, επτά εταιρείες ελέγχουν περίπου το 50% της αγοράς. Το μερίδιο αγοράς των μεγαλύτερων συνεταιρισμών (Χαλκιδικής και Καβάλας) ήταν περίπου 19% το 2004 και 17,5% το 2009.</p>

Μερίδιο αγοράς των συνεταιρισμών (4)

Τομέας	1996		Σχόλια
	Αριθμός μελών	Μερίδιο αγοράς	
Γαλακτοκομικά		20%	Εκτός από τη Δωδώνη, Τρίκκη και Σταγών και ΝΕΟΓΑΛ, οι οποίες έχουν υψηλό μερίδιο αγοράς, υπάρχουν πολλοί άλλοι μικρότεροι γεωργικοί συνεταιρισμοί. Το 2002, το μερίδιο αγοράς της ΔΩΔΩΝΗ Α.Ε. στην αγορά του φρέσκου γάλακτος ήταν 4.5-5%, ενώ είχε σημαντικό μερίδιο στην παραδοσιακή αγορά γιαουρτιού.
- Γάλα		35% (1998)	
- Τυρί		50% (1998)	
Κρασί		50%	

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (1)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
1	"ΠΙΝΔΟΣ" Αγροτικός συνεταιρισμός πουλερικών	Πουλερικά
2	ΔΩΔΩΝΗ Α.Ε.	Γαλακτοκομικά
3	Αγροτικός συνεταιρισμός πουλερικών Άρτας	Πουλερικά
4	Συνεταιρισμός Λάρισας - Τυρνάβου - Αγιάς	Βιομηχανικές καλλιέργειες (βαμβάκι), ελιές, δημητριακά, φρούτα, κτηνοτροφικά φυτά
5	ΣΕΚΑΠ Α.Ε.	Βιομηχανικές καλλιέργειες (τσιγάρα)

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (2)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
6	Συνεταιρισμός Ηρακλείου	Ελαιόλαδο, κρασί, σταφύλια
7	"Venus Growers" A.C. Βέροιας	Φρούτα
8	ΣΕΚΕ Α.Ε.	Βιομηχανικές καλλιέργειες (ακατέργαστος καπνός)
9	Συνεταιρισμός Τρικάλων	Βιομηχανικές καλλιέργειες (βαμβάκι), σιτηρά, κτηνοτροφικά φυτά, σπόροι
10	Συνεταιρισμός Καβάλας, "ΕΑΣΚ"	Φρούτα, λαχανικά, δημητριακά, ελαιόλαδο, ελιές, βιομηχανικές καλλιέργειες

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (3)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
11	Συνεταιρισμός Λαμίας	Βιομηχανικές καλλιέργειες, σιτηρά, κτηνοτροφικά φυτά, γάλα, λαχανικά
12	Συνεταιρισμός του Αιγίου, "PES"	Φρούτα, ελαιόλαδο
13	"ΑΛΜΜΕ" κοινοπραξία των γεωργικών συνεταιρισμών	Φρούτα
14	Συνεταιρισμός Ορεστιάδας	Σιτηρά, κτηνοτροφικά φυτά, πατάτες, Βιομηχανικές καλλιέργειες
11	Συνεταιρισμός Λαμίας	Βιομηχανικές καλλιέργειες, σιτηρά, κτηνοτροφικά φυτά, γάλα, λαχανικά

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (4)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
15	Συνεταιρισμός Ροδόπης	Βιομηχανικές καλλιέργειες (βαμβάκι), γαλακτοκομεία, κτηνοτροφικά φυτά
16	Συνεταιρισμός της Πέζας	Κρασί, ελαιόλαδο, φρούτα, κτηνοτροφικά φυτά
17	Συνεταιρισμός Πρέβεζας	Ελαιόλαδο, βιομηχανικές καλλιέργειες, κτηνοτροφικά φυτά, ελιές, ζώα
18	Συνεταιρισμός Μεσσηνίας	Ελαιόλαδο, ελιές, φρούτα

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (5)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
19	Συνεταιρισμός Καλαβρύτων	Γαλακτοκομεία, άλλα φυτικά προϊόντα, κτηνοτροφικά φυτά
20	ΝΕΟΓΑΛ	Γαλακτοκομείο
21	ΑΓΡΟΖΩΗ S.A.	Υπηρεσίες
22	SKOS S.A.	Σταφύλια
23	A.C. της Ζαγοράς	Φρούτα

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (6)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
24	Συνεταιρισμός Νάξου	Γαλακτοκομικά, σπόροι, κτηνοτροφικά φυτά
25	Συνεταιρισμός Μεσσαράς	Ελαιόλαδο, σταφύλια
26	ΑΣΕΑΡ S.A.	Σιτηρά, κτηνοτροφικά φυτά, βιομηχανικές καλλιέργειες
27	Συνεταιρισμός της Σητείας	Κρασί, ελαιόλαδο
28	Συνεταιρισμός Βόλου "EBOL"	Γαλακτοκομικά, λαχανικά, κτηνοτροφικά φυτά, σπόροι

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (7)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
29	Α.Ο. Τυμπακίου	Λαχανικά, ελαιόλαδο
30	TRIKKI S.A.	Γαλακτοκομεία
31	Συνεταιρισμός Αργολίδας, "ΡΕΑ"	Φρούτα, ελαιόλαδο, βιομηχανικές καλλιέργειες
32	Συνεταιρισμός Μαστίχας Χίου	Μαστίχα
33	ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ	Ελαιόλαδο και επιτραπέζια λάδια

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (8)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
34	Συνεταιρισμός Μεσολογγίου - Ναυπακτίας	Βιομηχανικές καλλιέργειες (κλωστικών φυτών), ελιές, φρούτα
35	Συνεταιρισμός Ρεθύμνου	Ελαιόλαδο, γαλακτοκομεία
36	Συνεταιρισμός Αργινίου	Ζωοτροφές, φρούτα, επιτραπέζια λάδια
37	Συνεταιρισμός Λακωνίας	Ελαιόλαδο, βιομηχανικές καλλιέργειες
38	Συνεταιρισμός Θεσπρωτίας	Φρούτα, δημητριακά, ζωοτροφές, σπόροι

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (9)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
39	Ένωση των οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου	Κρασί
40	Συνεταιρισμός Δράμας	Δημητριακά, πατάτες, βιομηχανικές καλλιέργειες (κλωστικών φυτών), σπόροι
41	Συνεταιρισμός Λέσβου	Βιομηχανικές καλλιέργειες, ελιές
42	Συνεταιρισμός Βέροιας	Φρούτα, λαχανικά, δημητριακά, βιομηχανικές καλλιέργειες (βαμβάκι), κτηνοτροφικά

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (10)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
43	Συνεταιρισμός Σερρών	Δημητριακά, βιομηχανικές καλλιέργειες (βαμβάκι), κτηνοτροφικά φυτά, χοίροι
44	Συνεταιρισμός Ηλείας - Ολυμπίας	Ελαιόλαδο, σταφύλια, κρασί
45	Αγροτικός Συνεταιρισμός Τυρνάβου	Κρασί
46	Συνεταιρισμός Μυλοποτάμου	Ελαιόλαδο, σταφύλια, γάλα
47	Κάσο "ΔΑΝΑΟΣ"	Φρούτα και λαχανικά,

Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα (11)

	Όνομα Συνεταιρισμού	Τομέας (-εις) που συμμετέχουν:
48	Συνεταιρισμός Πάτρας	Κρασί, φρούτα, ελαιόλαδο
49	ΑC για τη μεταποίηση και εμπορία των εσπεριδοειδών προϊόντων, Αμύκλες, "ΛΑΚΩΝΙΑ"	Φρούτα
50	Συνεταιρισμός Δωδεκανήσου	Σιτηρά, κτηνοτροφικά φυτά, σπόροι, σταφύλια, πατάτες

Σημαντικότεροι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί στους τομείς της έρευνας (1)

Τομέας	Θέση	Όνομα Συνεταιρισμού
Σιτηρά	1	Ορεστιάδας
	2	Λάρισας-Τυρνάβου-Αγιάς
	3	Καβάλας
	4	Λαμίας
	5	Δράμας

Σημαντικότεροι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί στους τομείς της έρευνας (2)

Τομέας	Θέση	Όνομα Συνεταιρισμού
Φρούτα και λαχανικά	1	Κοινοπραξία των Γεωργικών Συνεταιρισμών «ΑΛΜΜΕ»
	2	Αιγίου "ΡΕΣ"
	3	Λάρισας-Τυρνάβου-Αγιάς
	4	SKOS S.A. A.O.
	5	Αργολίδας "ΡΕΑ"

Σημαντικότεροι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί στους τομείς της έρευνας (3)

Τομέας	Θέση	Όνομα Συνεταιρισμού
Ελαιόλαδο και επιτραπέζια λάδια	1	Ηρακλείου
	2	Πεζών
	3	Σητείας
	4	Μεσσηνίας
	5	Λακωνίας

Σημαντικότεροι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί στους τομείς της έρευνας (4)

Τομέας	Θέση	Όνομα Συνεταιρισμού
Κρασί	1	Ένωση των οινοποιητικών συνεταιρισμών της Σάμου
	2	Πεζών
	3	Τυρνάβου
	4	Ηρακλείου
	5	Προϊόντα Θήρας

Σημαντικότεροι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί στους τομείς της έρευνας (5)

Τομέας	Θέση	Όνομα Συνεταιρισμού
Γαλακτοκομικά	1	Καλαβρύτων
	2	ΔΩΔΩΝΗ Α.Ε.
	3	ΝΕΟΓΑΛ
	4	Νάξου
	5	ΤΡΙΚΚΙ S.A.

Συνολικός κύκλος εργασιών των αγροτικών συνεταιρισμών το έτος 2000

Συνολικός κύκλος εργασιών			Μέσο καθαρό κέρδος	
Πωλήσεις προϊόντων	Πωλήσεις βασικών προϊόντων	Πωλήσεις υπηρεσιών	Συνεταιρισμοί	IOF
4.13εκ.€	6.68εκ.€	0.74εκ.€	-0.420εκ €	0.435εκ €

Συνολικός κύκλος εργασιών των κορυφαίων πέντε αγροτικών συνεταιρισμών το 2009

	Τομέας				
	Σιτηρά	Φρούτα και λαχανικά	Ελαιόλαδο και επιτραπέζια λάδια	Κρασί	Γαλακτοκομικά
Κύκλος εργασιών (σε εκατομμύρια €)	164	155	121	102	172

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/7)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες
- Σχήμα 1: Έννοιες του management. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>.
- Σχήμα 2: Λειτουργίες του management. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>.
- Σχήμα 3: Παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα του manager. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>.
- Σχήμα 4: Περιβάλλον της επιχείρησης. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (2/7)

- Σχήμα 5: Διαφορές ιδιωτικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών. Π. Σεργάκη.
- Σχήμα 6: Θέση των συνεταιρισμών στην κοινωνία. Π. Σεργάκη.
- Σχήμα 7: Συγκριτικό πλεονέκτημα των συνεταιρισμών. Π. Σεργάκη.
- Σχήμα 8: Η πυραμίδα των συνεταιρισμών. Π. Σεργάκη.
- Σχήμα 9: Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των συνεταιρισμών. Π. Σεργάκη.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (3/7)

- Σχήμα 10: Αποτελεσματική οργάνωση του συνεταιρισμού. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>.
- Σχήμα 11: Συνεταιριστικές αρχές. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (4/7)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Πίνακες
- Πίνακας 1: Ιδιοκτησιακό καθεστώς και σκοποί των επιχειρήσεων του αγροτικού τομέα. Hansmann, 1996, Επεξεργασία από Π. Σεργάκη.
- Πίνακας 2: Εντατικοποίηση της σχέσης παραγωγού – καταναλωτή. von Schirach-Szmigiel C., Επεξεργασία από Π. Σεργάκη.
- Πίνακας 3: Αξία επωνυμιών σε δισεκατομμύρια δολάρια. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής
<http://repository.kallipos.gr>.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (5/7)

- Πίνακας 4: Συναλλασσόμενοι με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών: Προκλήσεις και Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>.
- Πίνακας 5: Είδη και αριθμός των συνεταιρισμών στην Ελλάδα. Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives; Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR.
- Πίνακας 6: Αριθμός συνεταιριστικών οργανώσεων ανά τομέα στην Ελλάδα το 2008. Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives; Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (6/7)

- Πίνακας 7: Μερίδιο αγοράς των συνεταιρισμών. Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives; Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR.
- Πίνακας 8: Οι 50 μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί στην αλυσίδα τροφίμων στην Ελλάδα. Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives; Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (7/7)

- Πίνακας 9: Σημαντικότεροι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί στους τομείς της έρευνας. Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives; Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR.
- Πίνακας 10: Συνολικός κύκλος εργασιών των αγροτικών συνεταιρισμών το έτος 2000. Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives; Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR.
- Πίνακας 11: Συνολικός κύκλος εργασιών των κορυφαίων πέντε αγροτικών συνεταιρισμών το 2009. Iliopoulos, C. et al., (2012). Support for Farmers' Cooperatives; Country Report Greece. Wageningen: Wageningen UR.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παναγιώτα Σεργάκη.
«Αγροτικός Συνεργατισμός. Εισαγωγή». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://opencourses.auth.gr/courses/OCRS525/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

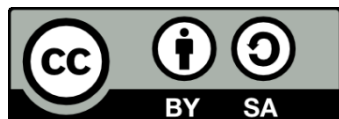
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Χρυσάνθη Χαρατσάρη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

